

Зурдинова Аида Аширалиевна

1970 жылы 20 февралда торолгон. 1993 ж. Кыргыз мамлекеттик медициналык институтун артыкчылык диплому менен аяктаган. 2005-жылдан - медицина илиминин кандидаты.

Азыркы учурда Кыргыз-Орусия Славян Университетинин медициналык факультетинин базистик жана клиникалык фармакология кафедрасын жетектейт.

АННОТАЦИЯ

Зурдинова Аида Аширалиевнанын медицина илимдеринин доктору окумуштуулук даражасын изденүүгө карата «Далилдөө медицинасынын принциптеринин негизинде клиникалык колдонмолорду иштеп чыгууда жана колдонууда дары-дармек менен дарылоону жонго салууну илимий негиздөө» темасындагы диссертациясы

Илимий иши Кыргыз-Орусия Славян Университетинде аткарылды

Илим тармагы: 14.03.06 - фармакология, клиникалык фармакология.

Илимий ишин И.К. Ахунбаев атындагы Кыргыз мамлекеттик медициналык академиянын жана Кыргыз Республикасынын УИА Биотехнология институтунун D.03.17.558 24 диссертациялык кенешинин 24 январь 2019 жылкы отурумунда коргогон.

ЖАКда бекиген

Изилдөөнүн максаты: КР Саламаттыкты сактоо уюмдарында медициналык жардамдын натыйжалуулугун жогорулатуунун сапаттуу жаңы жолдорун иштеп чыгуу зарылчылыгын илимий негиздөө менен дары-дармек колдонуу дарылоонун көйгөйлүү маселелерин изилдөөнүн негизинде жонго салуу.

Изилдөөнүн объекттери: ЖМДКТ, НДКТ ВОЗ, Кр, 1378 ДКПБ КЧБ, 987 ДКПБ КЧБ, STOPP/START-чен белгилери боюнча, ЖЭОдагы 15 манилүү ДК.

Изилдоонун предмети - Саламаттык сактоо министрлигинин дарылоо мекемелеринде дары-дармек колдонууну териштирүү жана анализдөө.

Изилдөө методдору: аналитикалык, математикалык эсеп; социологиялык методдор (сурамжылоо, эксперттик баалоо, интервью алуу, дискуссия, фокус-топтор); статистикалык талдоо.

Изилдөөнүн жыйынтыктарынын илимий жаңылыгы. КРда биринчи жолу ДСУ Моделдик НДКТ менен шайкештөөгө карата КР ЖМДКТ баалоо, бекитилген Кк, анын ичинде ЖЭО боюнча Кк методологиялык сапатын ретроспективдүү талдоо жана тактоо; ЖЭО боюнча эл аралык Кк менен салыштырмалуу дары-дармек менен дарылоону талдоо; КР саламаттыкты сактоо уюмдарында ДК пайдалануунун ыкмаларын фармакоэпидемиологиялык изилдөө жүргүзүлдү.

Алынган жыйынтыктар: ЖМДКТде (2004-2012-жж.) натыйжалуулугу жана коопсуздугу далилденбеген, ДСУнун сунуштарына шайкеш келбеген ДК киргизилгендиги далилденди. КР саламаттыкты сактоо уюмдарында ДК рационалдуу эмес пайдалануунун көйгөйлөрү аныкталды: полипрагмазия (100%), ДК колдонуунун парентералдык жолдору (53%), ДК соода учун аталышын пайдалануу (78%), натыйжалуулугу жана коопсуздугу далилденбеген ДК дайындоо (38,7%), ДК жөнүндө маалыматтын ишенимдүү булагынын жоктугу (73%), ДК жөнүндө берилген маалыматты сын көз караш менен баалоо боюнча билимдин жана көндүмдөрдүн жоктугу (100%), дарыгерлердин Кк жана Кп колдонууга жеткиликтүү эмес коз карашы (55%). Болгону 30,4% гана Кк, стандарттар жана индикаторлор колдонулганы, 26% - Кп, 28,2% - ремайндерлер менен бекемделгени, 30,4%да - SIGN боюнча градация деңгээлдери көрсөтүлгөнү жана 34,8%да – шилтемелер менен кийлигишүүлөр боюнча клиникалык сунуштар корсотулгону аныкталган. Улгайган курактагы бейтаптарга сунушталбаган, далилденбеген, ЖДР пайда болуусун жогорулатышы мүмкүн болгон ДП колдонулганы аныкталды. ЖЭОда маанилүү ДК физикалык жана экономикалык жеткиликтүү эместиги, инсулиндин рационалдуу эмес борборлоштурулган сатып алуулар боюнча көйгөйлөр белгиленди.

Түйүндүү сөздөр: ЖМДКТ, ДСУ, дары каражаттарын пайдаланууну жана баалоо, клиникалык колдонмолор, клиникалык протоколдор, физикалык жана экономикалык жеткиликтүүлүк.

УДК 615.084:001:616-071: 616(02)

Зурдинова Аида Аширалиевна

Родилась 20 февраля 1970 г. В 1993 г. с отличием окончила Кыргызский государственный медицинский институт. С 2005 г. кандидат медицинских наук. В настоящее время зав. кафедрой базисной и клинической фармакологии медицинского факультета Кыргызско-Российского Славянского университета.

АННОТАЦИЯ

диссертации Зурдиновой А.А. на тему «Научное обоснование рациональной фармакотерапии при разработке и внедрении клинических руководств на основе принципов доказательной медицины», представленной на соискание ученой степени доктора медицинских наук

Работа выполнена в Кыргызско-Российском Славянском Университете.

Специальность: 14.03.06 - фармакология, клиническая фармакология.

Защищена на заседании диссертационного совета Д.03.17.558 при Кыргызской государственной медицинской академии им. И.К. Ахунбаева и Институте биотехнологии НАН Кыргызской Республики 24 января 2019 года.

Утверждена в ВАК КР

Цель исследования: изучить состояние проблемы фармакотерапии в ОЗ КР для научного обоснования необходимости разработки качественных путей повышения эффективности медицинской помощи.

Объект исследования: 8-м редакций ПЖВЛС КР, СОЛС ВОЗ, 48 Кр, 1378 КЧЛ ОИЛС, 987 КЧЛ ОИЛС по STOPP/START-критериям, 16 ключевых ЛС при НИЗ.

Предмет исследования – аудит и анализ использования лекарственных средств в организациях здравоохранения МЗ КР.

Методы исследования: аналитический, математический расчет; социологические методы (анкетирование, экспертная оценка, интервьюирование, дискуссии, фокус-группы); статистический анализ.

Полученные результаты и их новизна. Впервые в КР проведены - аналитическая оценка ПЖВЛС КР на гармонизацию с соответствующими редакциями Модельных СОЛС ВОЗ; ретроспективный анализ и оценка методологического качества утвержденных Кр, в том числе по НИЗ; сравнительный анализ содержания разделов фармакотерапии с международными Кр по НИЗ; фармакоэпидемиологическое исследование по изучению отдельных аспектов использования ЛС в ОЗ КР.

Полученные результаты показали, что во все ПЖВЛС КР (2004-2012 гг.) были включены ЛС с недоказанной эффективностью и безопасностью, несоответствующие критериям ВОЗ. Выявлены проблемы нерационального использования ЛС в ОЗ КР: полипрагмазия (100%), парентеральные пути применения ЛС (53%), использование торговых наименований ЛС (78%), назначение ЛС с недоказанной эффективностью и безопасностью (38,7%), отсутствие достоверного источника информации о ЛС (73%), недостаток знаний и навыков специалистов по критической оценке предоставляемой информации о ЛС (100%), низкая приверженность врачей следовать Кр и Кп (55%). При этом только 30,4% Кр подкреплены стандартами и индикаторами, 26% - Кп, 28,2% - ремайндерами, только в 30,4% - указаны уровни градаций по SIGN, в 34,8% - выделены клинические рекомендации по вмешательствам со ссылками. Пациентам пожилого возраста назначаются не рекомендованные ЛП, с недоказанной эффективностью и безопасностью (согласно STOPP-критериям), которые могут повысить риск развития НЛР. Выявлены проблемы по физической и экономической доступности ключевых ЛС применяемых при НИЗ, также нерациональные централизованные закупки инсулина.

Ключевые слова: ПЖВЛС КР, СОЛС ВОЗ, НИЗ, оценка использования лекарственных средств, клинические руководства, клинические протоколы, физическая и экономическая доступность,

УДК 615.084:001:616-071: 616(02)